

Pirmoji širdies persodinimo operacija įamžinta Petro Katausko nuotraukose

Janina Valančiūtė

Lietuvos medicinos biblioteka

Rugsėjo 2-ąją sukako 30 metų, kai Lietuvoje sėkmingai persodinta donoro širdis. Lietuvos medicinos bibliotekoje (LMB) surengta paroda „Pirmoji širdies transplantacija Lietuvoje Petro Katausko fotonuotraukose“. Atidarydama renginį LMB direktorė Salvinija Kocienė prisiminė nepaprastą 1987 m. atliktą operaciją ir pakvietė pažiūrėti literatūros ir nuotraukų parodą, kurioje užfiksuotas šis įvykis. Operacijai vadovavo prof. Algimantas Marcinkevičius. Širdies donore tapo motociklo avarijoje žuvusi jauna mergina, recipientas – muzikos mokytojas iš Ukmergės Albinas Penkauskas. Į parodos atidarymą susirinko medikai, tą naktį dirbę gydytojai, medicinos personalo nariai, pacientų asociacijos „Gyvastis“ atstovai. P. Katauskis Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikose dirba nuo 1981 m. ir fotografuoja širdies operacijas. Jo nuotraukos sudėtos į albumą „Širdis yra graži: knyga apie profesorį Algimantą Marcinkevičių“. Doc. Vidmantas Žilinskas sako: „Čia mūsų Petras.“ Anot jo, P. Katauskis – specialusis fotomenininkas Santaros klinikose, jis beveik kaip chirurgas, anesteziologas. Docentui labiausiai patinka jo nuotraukose užfiksuoti pacientai ir jų artimieji, jų akys, emocijos. P. Katauskį doc. Vidmantas Žilinskas pavadino Lietuvos medicinos fotometraštininku.

Viena iš parodos organizatorių LR Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė dr. Agnė Širinskienė įteikė atminimo dovanėles šio nepaprasto įvykio Lietuvos medicinos istorijoje dalyviams – gydytojui Vidmantui Žilinskiui, medicinos seserims Romai Civilienei, Birutei Jurevičiūtei, Aldonai Rakauskaitei, Nijolei Stanikienei, Irenai Zigmantavičiūtei, technikui Virgilijui Slučkai, komandos nariui Petrui Katauskiui ir dokumentinio filmo „Gyvastis“ kūrėjui Algirdui Tarvydui. Režisierius A. Tarvydas pasveikino parodos autorių ir pasidalijo prisiminimais. Apie įvykį jis sužinojo iš kaimynės profesorės Čibirienės, kuri pasakė, kad ruošiamasi persodinti širdį. Gavęs Lietuvos kino studijos vadovybės leidimą filmuoti šį

*Doc. Vidmantas Žilinskas, LMB direktorė Salvinija Kocienė, Seimo sveikatos reikalų komiteto pirmininkė dr. Agnė Širinskienė (centre).
Nuotr. Gedimino Zemlicko*

istorinį įvykį, dalyvavo visose paruošiamosiose operacijose. Filmavo vienas, nes kiti kino studijos darbuotojai neištvėrė tokios ypač specifinės operacinės aplinkos. Jis buvo filmo režisierius, operatorius, scenarijaus autorius, prodiuseris. Ilgas pasiruošimas operacijai, donoro laukimas. Filme užfiksuotos svarbiausios operacijos akimirkos, žmogus su naująja širdimi Albinas Penkauskas, jo priežiūra po operacijos, kiti donoro laukiantys ligoniai. Operacija vyko naktį, truko 5 val. 25 min. Po trijų dienų A. Penkauskas pasakojo, kad laukė operacijos nuo 1984 metų ir padainavo dainelę „Naktis be mėnulio kaip širdis be meilės...“ Penkiasdešimtą dieną džiaugėsi: „Antrą kartą gimiau.“ Ir štai penkiasdešimt šeštosios dienos rytą (spalio 26 d.) nubudęs pasijuto blogai, antroji širdis staiga nustojo plakti. Renginyje demonstruota dokumentinė kino juosta įvykio dalyvius ir visus susirinkusiuosius sugrąžino į tą rugsėjo 2-osios naktį ir visi pajuto savo širdžių virpėjimą.

Petras Katauskis. Nuotr. Gedimino Zemlicko

*Režisierius Algirdas Tarvydas, LMB direktorė Salvinija Kocienė.
Nuotr. Gedimino Zemlicko*

Prieš filmo peržiūrą. Nuotr. Gedimino Zemlicko

Slaugytojos ir technikas Virgilijus Slučka (iš kairės): Roma Čivilienė, Zita Statnickienė, Virgilijus Slučka, Irena Jankauskaitė - Zigmantavičienė, Dalia Skunčikienė, Birutė Jurevičiūtė.

BENDRADARBIAVIMAS

Dešimtas „Pievelių šnabždesių“ susitikimas

Dešimtas, jau tradiciniu tapęs, Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos (toliau – LSŠA) narių susitikimas „Pievelių šnabždesiai“ vyko Rumšiškių muziejaus dvaro akademijoje 2017 m. rugsėjo 9–10 d. Kaip visada LSŠA nariai „Pievelių šnabždesiuose“ dalyvavo savanoriškai, aktyviai, kūrybiškai bei nuotaikingai. Susitikimas buvo skirtas mokslo metų pradžiai paminėti, jaukiam pasibuvimui tarp bendraminčių, formaliam ir neformaliam andragogų apsikeitimui patirti.

„Pievelių šnabždesiuose“ LSŠA nariai pristatė šiuo metu vykdomus projektus. Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras (toliau – Kompetencijų centras) kartu su LSŠA ir dar trimis LSŠA nariais vykdo ERASMUS+ mobilumo projektą „Andragogų meistriskumo tobulinimas – suaugusiųjų mokymosi kokybei didinti“. Įspū-

džius iš pirmojo mobilumo vizito Vokietijoje (2017 m.) ir išmokus mokymo metodus pristatė Kompetencijų centro Kompetencijų vertinimo skyriaus vedėjas Rimantas Zajarskas.

Kitą LSŠA ERASMUS+ strateginių partnerysčių projektą „Įkvepiantis mokėjimo mokytis patarėjas“ ir pirmąjį projekto intelektualinį produktą pristatė ekspertas Arūnas Bėkšta.

Neformalaus bendravimo metu buvo suvalgytas LSŠA prezidentės Vilijos Lukošūnienės iškeptas tortas, o virš Kauno marių bangų skraidintas susitikimo „Pievelių šnabždesiai“ dešimtmečio aitvaras.

Kompetencijų centras yra LSŠA narys nuo 2011 metų.

Nuotraukose užfiksuotas „Pievelių šnabždesių“ akimirkas žiūrėkite p. 19.

*Širdingai sveikiname Klaipėdos
palaiškomojo gydymo ir slaugos ligoninės
vyr. gydytojos pavaduotoją slaugai*

*Tatjaną Litoš, sulaukusią brandaus
jubiliejaus. Linkime visos medicinos darbuotojų
bendruomenės vardu dar daug prasmingų
gyvenimo metų, sėkmės profesinėje veikloje,
kolegų pagarbos ir dėmesio,
artimųjų atjautos ir šiltų jausmų.*

